

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 3093 Prez.

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Întru bucurie și popor al arhidiecezei noastre transilvane; iubitor și onorabil deputat la sinodul arhidiecezan: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos.

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat sinodul ordinar anual al arhidiecezei noastre transilvane, în biserica catedrală din Sibiu pe **Dumineca Tomei**, adică 1/14 Aprilie a. c., la 9 oare antemeridiane, când se vor începe ritualele bisericești, iar după acestea va urma deschiderea sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, la 15 Martie 1912.

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Fondul de pensuni.

În înțelesul statutelor fondului de pensuni al arhidiecezei gr.-ort. române din Transilvania, modificări în aceste statute se pot face numai la propunerea consistorului arhidiecezan, care e dator „a publica propunerea de modificare în organul oficial al arhidiecezei cel puțin cu 15 zile înainte de întrunirea sinodului, și deodată cu literile convocatoare a le comunica și cu deputații sinodali”. Acestui paragraf (30) din statutele fondului de pensuni satisfacem, când publicăm raportul consistorului arhidiecezan către sinodul din anul acesta, în chestia modificării acestor statute. El sună astfel:

Nr. 1369 Plen.

Preavenerabil Sinod arhidiecezan!

În conformitate cu concluzul Venerabilului Sinod din 19 Aprilie

(2 Maiu) 1911 Nr. 40, referitor la modificarea Statutelor și Instrucțiunii fondului de pensuni arhidiecezan ne luăm voie a prezenta Venerabilului Sinod următorul

RAPORT:

Studiind amănunțit afacerea, Consistorul arhidiecezan a constatat, că atât Statutul cât și Instrucțiunea fondului numit, nu reclamă modificări mai esențiale, ci mai mult unele întregiri de mai puțină însemnatate, în urma căroră, ambele ar să se facă de interesul fondului.

În urma acestei constatări Consistorul arhidiecezan, află de bine a propune Venerabilului Sinod următoarele:

1. Cu susținerea în întregime a textului stabilit în § 1 din Statute, să se decreteze, că între membrii fondului se consideră și cateheții noștri dela școalele străine, instituții definitive și în posturi sistematizate, dacă acestea nu beneficiază de alte venituri dela biserică.

2. § 6 din Statute, referitor la înaintarea dela un post la altul mai bine salarizat, să se întregască cu dispozițiunea, că respectivul pe lângă taxa fundamentală după un urcată are să mai solvească, odată pentru totdeauna, și 1/2 din suma aceasta.

3. § 14 din Statute să se întregască cu un punct nou, în care, suma maximală a penziunii, pentru cateheți, să se stabilească în suma salarului, ce numiții primesc în ziua pensionării.

4. Cu privire la § 18 din Instrucțiune, să se decreteze, că anii de serviciu din altă eparhie pot fi considerați din partea Venerabilului Sinod numai la propunerea Consistorului arhidiecezan. Acestea fiind întregirile ce ar fi să se facă în Statutele și Instrucțiunea numitului fond, Venerabilul Sinod e rugat a le primi și a le decreta ca dispozițiuni întregitoare, la §§ amintiți.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 6 Februarie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Un congres biblic românesc.

De Dr. N. Bălan.

(Fine).

După toate acestea mi-a mai rămas să vorbesc de chestiunea indicată în cuvintele din fruntea acestui studiu: *un congres biblic românesc.*

Pe mulți poate îi va fi surprins ideea unui asemenea congres, pentru că la noi congresele religioase sunt neobișnuite. Afară de primul congres anual al „Societății ortodoxe naționale a femeilor române”, care s'a ținut în toamna trecută în București, eu n'am cunoscut încă despre altele; dar și acela, pe lângă toată importanța ce a avut-o, a fost mai mult o dare de seamă asupra activității mult promițătoare a unei societăți. Vieța religioasă a poporului nostru s'a petrecut și se petrece și astăzi în formele ei tradiționale, consfințite prin un trecut de veacuri. Fără îndoială este foarte bun acest conservatism, care ține la una și bună, pentru că prin el am ajuns să ne formăm o puternică tradiție creștină-bisericască, care a pătruns adânc în conștiința poporului nostru și care a fost cel mai însemnat factor de educație și cultivare înțeleaptă a tuturor generațiilor ce s'au succedat până în prezent. Dar de aici nu urmează că n'am avea dreptul să căutăm factori noi de educație și de adânciri a conștiinței noastre religioase-morale, se înțelege — în spiritul aceleiași mari tradiții creștine. Progresul nostru la viața noastră bisericască scoate la suprafață tot mai multe trebuințe sufletești, cari trebuie să fie satisfăcute prin măsurile cele mai înțelepte. Pastoarea sufletelor încă trebuie să facă progrese în alegerea și aplicarea

mijloacelor și a metodelor cari o pot conduce mai ușor la țintă.

În alte biserici și la alte popoare congresele religioase sunt considerate ca un însemnat mijloc de propagandă religioasă în masele credincioșilor. Nu mă provoc la protestanți, cari an de an țin multime de congrese religioase cu diferite scopuri, ci voiu aminti numai congresul euharistic din biserica română apuseană, care s'a ținut în diferite centre ale lumii catolice cu o solemnitate impunătoare. Am informații mai amănunțite despre congresul euharistic, care s'a ținut în anul 1907 sub prezidenția cardinalului Vincenzo Vannutelli în Londra, unde dela anul 1554 nu mai pusese piciorul alt delegat al papei dela Roma. Cu acea ocaziune s'au adunat la Londra reprezentanți ai bisericii apusene din toate părțile lumii: cardinali, arhiepiscopi, episcopi, abai, reprezentanți ai multor ordini monahale, preoți, teologi și credincioși mireni în număr de câteva mii. S'au ținut slujbe religioase cu multă desfășurare de pompă în celebrare și cu coruri măiestre; s'au făcut procesiuni religioase pe stradele orașului și defilări înaintea delegatului papei; s'au ținut cuvântări și conferințe în legătură mai strânsă ori mai depărtată cu sf. cuminicătură, dar cari toate, ca și hotărârile luate, aveau scopul să întărească conștiința catolică în sufletele celor prezenți și mai ales alipirea lor față de papa. Astfel, într-o țară, în care catolicii au fost mult timp persecutați și în care și astăzi sunt în mică minoritate, au știut să-și manifesteze credința lor într'un mod foarte impunător.

De ce n'am putea ține un asemenea congres religios și noi, Românii de pretudindeni? Ce putere ar îndrăzni și ar fi în stare să ne oprească de a ne manifesta credința și însuflețirea noastră religioasă? Congresul nostru l-am ținut în numele adevărului vieții cuprins în *dumne-*

FOIȘOARĂ.

Mișcarea literară mai nouă.

— Dare de seamă. —

Sub titlul „Ceva despre mișcarea noastră literară mai nouă, I. în Regat” a apărut de curând o broșură în Caransebeș. Autorul său, dl. Vasile Loichița, este un muncitor pe terenul învățământului românesc, un versificator drăgălaș și un neobosit urmăritor al produselor vieții noastre literare mai nouă, așa după cum s'a manifestat această viață în revistele beltristice și în gazetele noastre de zi, precum și în operele scriitorilor grupeți în jurul acestora.

Materia despre care tratează această broșură, este mișcarea literară din regat pornită în jurul și de revista *Sămănătorul*, începând cu anul 1901.

Scopul urmărit de autor, după cum reiese din prefață, — este dorința de a scuturi în pătrunzătoare noștri o mai mare dragoste și un mai viu interes, față de creațiunile noastre literare din ultimul deceniu.

Și în special să trezească în tinerele mlađite fletare pe băncile școlii dragostea de o muncă neîntreruptă și de menținere cu stăruință a un ideal de viață omănească.

Carta domnului Loichița nu este un tratat critic al istoriei vieții noastre literare din acești zeci de ani din urmă, ci e pur și simplu o broșură, care are tendința să ne dea câteva informații precise, în liniamente mari, despre mersul și relațiunile de existență ale literaturii noastre, stăpânită de curentul *poporanist*.

Centrul în jurul cărui se grupează toate celelalte frământuri de viață literară — după cum ne arată domnul Loichița — este domnul Nicolae Iorga — apostolul cugetării românești, dimpreună cu revista sa *Sămănătorul*. În tratarea acestei materii autorul nu este original, decât în parte. Aprecierile asupra unor scriitori, precum și altele, le citează din „Cinci ani de mișcare literară” a dlui Sextil Pușcariu, și chiar aceste citate dese, fac îngreunare păstrării în memorie a diferitelor fapte literare și în unele locuri suferă chiar și unitatea cărții. Original este dl. Loichița în înțelegerea evenimentelor literare, așa după cum au urmat aceste în timp.

În cele ce urmează vom da în resumat câteva puncte esențiale din cartea amintită.

Cu începutul anului 1901, literatura noastră dispunea de un număr destul de mare de scriitori; dar acești scriitori nu erau grupați în jurul unei reviste sau cel puțin încheiați laolaltă și asigurați în conștientă întemperiilor de dinafară. Lipsa de

credință în același ideal și de colaborare serioasă și armonioasă pe aceleași cărămuri literare, ușor puteau duce tinera noastră literatură, — în rătăcire pe calea progresului, — în afăoare.

Să ști însă că va fi tineri, cari se însușesc de înaltă și grea chemare a unei literaturi naționale și de idealul, de care trebuie să se conducă un literat.

Subtitlul poet Ștefan O. Iosif dimpreună cu alți tineri se grupează în jurul revistei „*Florii albastre*” a inimosului *Constantinescu-Stans*, ca după un an de activitate literară să se grupeze în fruntea ei Slavici și Coșbuc, în jurul noii reviste, ce avea să apară pentru a da naștere unui curent literar puternic.

Și astfel la 2 Decembrie anul 1901 se înființează în București revista *Sămănătorul*, care a fost chemată să deie naștere unui curent literar, numit: *poporanism*.

În jurul acestei reviste s'au grupat o multime de scriitori tineri, având de patron pe maestrul Slavici și Coșbuc, dând astfel naștere unor siruri întregi de talente literare destul de mari. Dintre aceștia eminem pe *Mihail Sadoveanu* (s'a distins prin bogăția motivelor, prin aprofundata pătrundere a sufletului românesc, prin stilul viu și colorat etc.), *Sandu Aldea* câștigă admirație prin poezia câmpilor din România și alături locuri pe unde a făcut o călătorie, turnată în proză cu bogăție de fa-

mitoare, *Ion Ciocărlan* în scurte schițe presintă, cu toată dibăcia unui dascăl dela țară, întreaga viață patriarhală din Moldova, precum și idila codrilor și a țărânilor îmbelșugate, *Ștefan Iosif* și *Dimitrie Anghel*, trec ca fruntași în templul artelor, prin poezii, ce îmbrățișează, — într-o formă mălătră, — întreaga viață românească. Apoi *P. Cerna*, *Ionescu Boteni*, *Corneliu Moldovan*, *Zaharia Bărsan*, *G. Valsan* ș. e. În sfârșit o altă serie de scriitori distinși, ca: *Ion Gorun*, *Const. Hodoș*, *A. Stăvri*, *O. Carp*, (Dr. G. Proca), *Maria Cuvân*, ș. a. Evident mai de seamă, care întreprinde tipărirea scrierilor acestor literați, este „*Minerva*” din București.

În anul al doilea al apariției sale *Sămănătorul* rând pe rând își pierde din colaboratori. În acele momente decizătoare un bărbat cunoscut prin puterea sa extraordinară de muncă și prin dragostea rețărmară de lege și neam, a luat în mâinile sale frâiele acestei reviste, pentru a o duce la apogeu. Acest bărbat este profesorul universitar dl. *Nicolae Iorga*. Colaboratorii *Sămănătorului* sunt de aici încolo pline de slovele de aur ale acestui mare scriitor, fiind pus tot odată în brazda, pe care avea să porcească. În urma *Sămănătorului* se întemeiază alte reviste, parte ca aderente ale *poporanismului*, parte ca contrare acestui curent.

Una dintre cele dintâi este *Făt frumos*,

zeasca carte a Scripturii, care este venerată de toată creștinătatea ca o carte sfântă. Cine ne-ar putea împedea să ne arătăm entuziasmul și venerația noastră față de această carte a cărților? Da altă parte, dragostea față de sf. Scriptură și față de adevărul cuprins în ea, care stă la temelia bisericii și a culturii poporului nostru, ar îndemna pe multe inimi românești și creștinești să iee parte la o astfel de serbare măreață. S'ar ținea slujbe religioase de către arhieriei noastre; s'ar ținea cuvântări și conferințe religioase despre importanța sfintei Scripturi, despre adevărul dumnezeesc cuprins în ea, despre însemnătatea ei pentru unitatea religioasă și culturală a neamului nostru, despre imperioasă necesitate a unei bune traduceri a ei în românește etc. S'ar face procesiuni cu evanghelia și alte serbări, cari ar fi în stare să înalte conștiințele religioase pe aripile unui sfânt entuziasm.

Acum, când biserica românească e amenințată în Regat de rele și turburări interne, la noi în Ardeal de primejdii mari externe, iar în Bucovina de îndrăzneală crescândă a Rutenilor, — e timpul cel mai potrivit pentru a întări conștiințele credincioșilor prin o astfel de manifestare deamă a solidarității religioase și naționale.

Așa îmi închipuiesc eu partea festivă a unui congres biblic românesc. El ar fi o serbare plină de demnitate și însuflețire religioasă, și în același timp o frumoasă manifestare a unității noastre religioase și culturale.

Dar pe lângă partea aceasta sărbătorească, scopul principal al congresului va fi să întrunească pe cei mai competenți bărbați din biserica românească spre a se sfătui împreună și a pune la cale înființarea unei societăți biblice românești, în cadrele căreia să se organizeze lucrarea de revizuire, publicare și răspândire a sf. Scripturi în limba românească. În scopul acesta ar fi necesar să se constituie un comitet la București, ai cărui membri să binevoiască a-și lua însărcinarea de a prezenta referate asupra modalităților înființării societății biblice, precum și asupra revizuirii și publicării sf. Scripturi. Aceste referate se vor lua de bază la discuție și apoi, pe urma sfătuirii tuturor celorce vor putea folosi cu vre-un cuvânt de lămurire, se vor lua decizii definitive și se vor organiza forțele la muncă. Venind cu propuneri numai unul dela București, altul dela Cernăuți, al treilea dela Sibiu — nu

vom ajunge de grabă să vedem opera realizată. Congresul biblic ar fi o măsură concretă spre realizarea ei: o trecere dela vorbe la fapte.

Am ajuns la sfârșitul acestui studiu. Mi-am dat silința să evit amănuntele cari puteau interesa mai mult pe teologi, ca astfel să câștig pentru chestiunile de cari m'am ocupat interesul unui cât mai larg cerc de cetitori. Considerând importanța chestiunii, ar fi de dorit să se pronunțe și alții asupra ei.

Dar rugămintea mea o îndreptez în rândul prim și îndeosebi către toți ierarhii bisericii noastre românești de pretutindeni, ca cu înalta autoritate și cu înțelepciunea ce o au, să binevoiască a lua în înțelegere măsurile necesare pentru înfăptuirea unei opere atât de mărețe și de o importanță covârșitoare pentru biserica și cultura religioasă-morală și națională a poporului nostru. Mă îndreptez apoi, în rândul al doilea, dar cu aceeași încredere, către profesorii noștri dela facultățile teologice din București și din Cernăuți, ca cele mai înalte areopaguri ale științei teologice la noi, rugându-i ca, cu competența Domniilor Lor ca oameni de știință, să se angajeze la îndeplinirea acelei opere. Îndeosebi mă adresez către domnii profesori ai facultății teologice din București, ca către cei-ce sunt în centrul celei mai mari părți a bisericii românești, rugându-i să binevoiască a lua, în înțelegere cu Preasfinții ierarhi din Regat, inițiativa pentru convocarea unui congres biblic românesc la București și pentru îndeplinirea lucrărilor pregătitoare în vederea ținerii lui.

Când din aceste două părți se va lua inițiativa, avem încrederea că toți ceilalți bărbați din cler și mireni cari vor putea folosi cu ceva, se vor alătura cu dragă inimă și lucrarea întreagă va porni pe calea cea mai bună. Iar atunci, când sf. Scriptură nu va mai fi o carte peteluită pentru poporul nostru, când cuvântul lui Dumnezeu va încălzi și va lumina inimile tuturor credincioșilor bisericii noastre, atunci un nou duh se va revărsa asupra noastră și va înnoi viața sufletească a întreg neamului românesc. "Pentru că viu este cuvântul lui Dumnezeu și lucrător și mai ascuțit decât sabia ascuțită de amândouă părțile... și judecător cugetelor și gândurilor inimii" (Ep. către Evrei, c. 4 st. 12). "Au nu este cuvântul meu, zice Domnul, ca focul și ca ciocanul care taie piatra" (Ieremia c. 23 st. 29).

intemeiat în 1904 la Bârlad de câți-va tineri, având ca colaboratori pe: A. Mândru (Zări senine), C. Moldovan, D. Nanu, G. Tutoveanu, A. C. Cuza, și Em. Gârleanu directorul revistei; Ramurile apar în Craiova (1906) sub direcția domnului Tomescu și C. Ș. Făgețel. Tot ea aderă la Sămănătorului apare la București în 1905 Revista Noastră sub conducerea dnei Constanța Hodoș. Apare 3 ani. Ca rivală a Sămănătorului apare în București la 1905 Viața Nouă a dlui Ovid Densusianu, părtinind arta profană și literatura decadentă, fiind totodată contrară în păreri poporanistilor. Ca aderentă a Vieții Noi apare timp de un an în Galați revista Curentul Nou. Cu începutul anului 1906 se întâmplă unele schimbări, cari se păreau a fi periculoase pentru viitorul Sămănătorului. În București apare sub direcția dlor Gorun și Cosbuc: Viața literară, revistă al cărei proprietar era dlul Ilarie Chendi. În anul prim apare condusă de Cosbuc și Gorun. În anul al doilea și al treilea cât mai apare își schimbă numele în Viața literară și artistică grupând în jurul ei colaboratori variați și scriitori ca: I. Basarabescu, M. Cuișan, A. Cazaban, Alice Călugăr și Victor Eftimiu, care a debutat în literatură prin poema feeriei Inșiră-te Mărgărite, jucată pe scena Teatrului Național din București.

Sămănătorul continuă să apară, dar în 1906 domnul Iorga întemeiază o revistă

politică, Neamul Românesc, și astfel Sămănătorul eșuează sub altă conducere — și pe încetul începe să decadă.

Domnul Iorga înființează apoi Floarea Darurilor, care apare după un an, dând naștere Neamului Românesc Literar. Rând pe rând pleada scriitorilor din jurul Sămănătorului se împrăștie. Unii dintre ei eșuă domnului M. Dragomirescu la înființarea Convorbirilor critice și Falangei. Alții apoi întăresc gruparea dela Iași, din jurul Vieții Românești de sub conducerea d-lor C. Stere, P. Bujor, și G. Ibrăileanu. Dintre cei cari s'au grupat mai pe urmă la Viața Românească amintim pe: A. Vlăduț, Ion Al. Brătescu Voinești, Șt. O. Iosif, M. Sadoveanu, și Dimitrie Anghel.

Convorbirile literare tot în acest an iau o direcție bună sub conducerea dlui S. Mehedinți. În toamna anului 1911 (Noemvrie) se întemeiază la București o nouă revistă literară și artistică, Flacăra, sub direcția domnului profesor C. Banu. Revista are un început frumos. Dispune de un material bogat și variat, având colaboratori pe cei mai distinși scriitori ai noștri.

Trebuie să mai amintim și Societatea scriitorilor români, având atunci prin-ședinte pe dl M. Sadoveanu, directorul Teatrului Național din Iași, și al doilea ședinte pe domnul E. Gârleanu, directorul Teatrului Național din Craiova. Societatea

Să dea Dumnezeu ca flacăra acestui foc sfânt și dătător de viață nouă, să ne încălzească sufletele cât mai curând!

„Corporațiunile bisericești și învățătorii”. Opt zile i-au trebuit suratei dela Brașov, ca să înlocăieze un fel de răspuns la articolul nostru cu titlul de mai sus. Opt zile de zadarnică trudă. Pusă chestiunea în discuție, noi am tratat o din toate punctele de vedere, în mod principiar, și-am ilustrat afirmațiunile noastre cu exemple practice. Autorul răspunsului din „Gaz. Trans.” dă târcoale în jurul chestiunii și se mișcă în generalități banale. Face glume de spirit ieftin, că „Telegraful” nu-i telegraf; trimite apoi săgeți de carton autorului ascuns sub inițialele „L. T.”, un „asessor”, tiner și războinic și termină cu bazaconia, că „Gaz. Trans.” a trebuit să abandoneze candidatura unui învățător, ca deputat sinodal în cercul Brașovului, nu din duplicitate, ci fiindcă învățătorul designat a fi ales a trebuit să se retragă în favoarea d-lui Arsenie Vlaicu, la poruncă mai înaltă. Până când „Pretinul dascălilor”, — așa își cheamă autorul din „Gaz. Trans.” — nu va dovedi adevărul afirmațiunii sale, rămâne un simplu calomniator.

Cronică pedagogică.

Deprinderea tinerimii la muncă

de G. Fl. Preșmeranu.

(Fine).

E de admirat, cu câtă dibăcie se năzuiesc elevii a deprinde în mod practic măsurarea și calculul și peste tot toate cunoștințele ce li s'au predat în mod teoretic în școală.

Notițele, pe cari și le pregătesc pe baza predării profesorului, ei le sistematizează și tipăresc în tipografia de casă a școlii, pe cari apoi le leagă și le provăd cu diferite chipuri colorate.

Bine înțeles, că scopul final al acestui fel de instrucțiune, e însușirea unei dexterități generale, nu specializării, ca în școala americană, care are în vedere luarea de garanță sigură, că elevul dedicându-se vre-unei meserii va ști manua după trebuință ori ce unealtă.

Trebuie să ne pună pe gânduri indiferențismul ce se observă în școlile noastre față de acest curent european, mai ales dacă ne dăm sama de interesul cu care se practică lucrul manual în Londra și în întreaga Anglia, unde pentru a se economisi în timp și osteneală, s'au înființat ateliere, în cari mai multe școli își exercită elevii în comun.

Nimeni decât „Asociațiunea” noastră nu e mai chemată a se face ecou acestor idei sănătoase întru predicarea valorii educative a dexterităților manuale! E un gravamen general — după cum știm — surmenajul în școală.

Medicii, profesori, scriitori și alți factori din viața publică își frământă capul cu problema, că oare în ce mod s'ar putea ușura munca spirituală a tinerimii de școală de azi, sau cel puțin cum s'ar putea creia condiții igienice, pentru a fi mai puțin debil al elevilor să poată suporta fără urmări grave și dezastruoase pentru sănătate o muncă spirituală cât mai intensă?

a avut o revistă Cumpăna, pentru apărarea dreptului său.

Aceasta este în liniiamente generale mișcarea literară din Regat, dela anul 1901 încoace.

Această mișcare află răsunet și în literatura ardelenască. Gruparea dela Lucășul ne dă pe Oct. Goga „cântărețul durerilor noastre”, pe Ion Agărbiceanu, povestitorul vieții neamului nostru „dela sate” și pe Al. Ciura, impresionistul și analistul fin, apoi pe M. Cuișan, M. Popovici, Ec. Pitiș și alții.

În Bucovina de asemenea se trezesc tinerii la activitate literară. Gruparea din jurul Junimii literare din Cernăuți, condusă de tinerii Iancu I. Nistor, George Tojan și Victor Morariu, ne dă pe poezii G. Rotică, Ion Ciocărlan-Leandru Sever-Beuca-Constantin, pe noveliștii Liviu Marian și Ion Grămadă.

Iată, pe scurt, cuprinsul cărții domnului Locișta.

Lucrarea sa e bine venită în literatură noastră și o recomandăm tinerimii să o citească și să urmeze îndrumărilor sale folositoare.

V. C. Stejerel.

O privire atentă a acestor chipuri, care e destulă pentru a ne împrieteni cu spiritul ce stăpânește în acele școli, ce răsună de poezii ciocanelor, și de voia bună a copiilor, ne face să cunoaștem înădăruința binefăcătoare a acestor școli de lucru, influință ce se resimte atât în ce privește cultivarea sufletului, cât și oțelirea trupului. Obiectele acelea pregătite de mâna dexteră a elevilor, deprind ochii privitorului cu frumuseța formelor. Chiar și cel mai mărunț obiect, pe care ni se odihnește ochiul, și din care pare că vorbește ideea practicității, face să se trezească în noi idei și plăceri artistice, sau cel puțin estetice.

Dar nu numai partea aceasta estetică este, care împrumută valoarea acestui fel de îndeletniciri în instrucțiune, și care s'ar putea asigura și cu jertfe mai neînsemnate, ci însuși conținutul sufletului crește prin aceasta.

Nu numai, că această îndeletnicire are ca urmare o îmbogățire de cunoștințe, ea și ori oare alt mod de învățământ, dar pe lângă aceasta viața sufletească se contopește în o unitate mai înaltă, cum zice neamțul Kerschensteiner.

Ovântul de cunoștințe se lărgeste, și nouă puncte de vedere se câștigă, până ce munca mecanică se aseamănă cu a unei mori, care își tocește pietrele în lipsa de grăunțe. Muncă, prin care se creiază ceva, umple întreg sufletul copilului cu un conținut bogat de viață, face ca elevul să simtă senzația plăcută, ce i-o procură înordarea forțelor la o muncă rodnică. Îi sporește și i se întărește și încrederea în puterile proprii, precum și conștiința de sine. Lucrul îndeplinit de el, fie acela o cutie pentru epistolă sau o nămeț pentru tablouri, face pe elev să simtă, că aceea ce ese din mână sa, e o bucată din ființa lui. În fantasia lui doară e depusă o parte din cunoștințele, memoria și puterea sa de voință!

Cu deosebire trebuie să se țină la iveală rolul educativ al muncii, și anume merită atenție aceasta, fiind un factor de căpetenie, care joacă rol hotărâtor în educațiunea voinții. Ea este puterea, care împrumută avântul în acțiune și impulse puternice sufletului.

Și intrucât, după Herbert, nu atârână numai dela comoara de idei și dela ou-prinsul bogat sufletesc puterea de voință, ci și dela măsura de prestare a energiei, putem zice, că în acest sistem de învățământ ne e dat și un factor puternic întru promovarea energiei de voință.

Energie, curajul, fantasia, toate oreso în proporție, în care elevul e lăsat să-și încerce, în însuși deprinderea și îndeplinirea de lucruri folositoare, ovântul de energie al facultăților sale.

Spiritul inventiv se potențiază, așa că viața aceasta plină de griji își pierde tot mai mult caracterul de groază și primejdii. Despre influința morală a unei atare instrucțiuni, nu poate să încapă nici o îndoielă, mai ales că elevul 1—2 ore, în fiecare zi, face câte un examen din întrebările cele mai de preț. Așa de pildă, are să dovedească, că e iubitor de ordine, punctual, iubitor de curățenie etc.; aceasta este influința morală a muncii, a unei munci ce nobilitează, ținând la mulțumirea internă a sufletului, a muncii, ce se folosește cu șanse minunate de reușită și în institutele de corecțiune și penitenciare, spre promovarea moralității. „Om bun e acela numai, care lucrează”, — zice Zola. Dar noi putem adăuga, că numai acela, căruia este dat să lucreze cu simțul de mulțumire în suflet!

Dacă în privința etică rezultatele nu se pot trage la îndoială, în privința dezvoltării fizicului și deci încât privește promovarea sănătății, aceste exerciții gimnastice îndeplinite cu câte o unealtă — sunt adevărate condiții de viață pentru păstrarea normală a sănătății noastre.

Ca dovadă ne servesc acele institute de copii debili și nervoși, sau acele școli sanitare, cari mai întâi de toate au pus în praxă aceste vederi. E fapt fiziologic constat, că deprinderea dexterităților manuale desăvâșă și promovează activitatea întreagă și simetrică a creierului, un lucru cu care felul de instrucțiune din școală de azi nu se poate lăuda.

Tot ce se întreprinde în direcția înțărării fizicului tineretului — știm apoi — că promovează și dezvoltarea etică; căci după spusa fiziologilor și educatorilor buni, e fapt incontestabil, că întărirea întregii vieți etice se poate ajunge numai prin oțelirea ființei trupesti.

Dacă ținem cont apoi și de părerea lui Foerster, că izvorul degenerării tinerimii trebuie căutat în împrejurarea, că tineretul de azi se îndoaie exclusiv cu cultura spirituală fără a se îngriji și de dezvoltarea constituției fizice, cred că nu mai avem de a zăbovi, fiind vorba să începem o acțiune de reorganizare a planului de învățământ și de reformarea spiritului do-

mirant în școala de azi, de a ridica adeocă lucrul de mână la înălțimea sa ideală de educație și a promova dragostea de muncă făcând să crească valoarea ei în ochii tinerimii.

Se pretinde o ținare în cinste a muncii, ca mijloc potrivit intru nivelarea asperităților sociale și intru progresul social care are să fie deviza secolului nostru.

Nici nu există un mijloc mai duștor la scop, decât făcând pe elev părtaș unei munci în comun, unui organism social în care fiecare membru să fie avizat la serviciul și iubirea soților săi.

Fiecare factor din educație trebuie să-și aște o atare aplicare, încât să se cultive tot ceea ce promovează unitatea și înfrățirea oamenilor, precum și să delatere tot ceea ce îi deschișinește pe aceștia.

Cred dar, că prin cele înșirate am scos în de ajuns la iveală, ce problemă mare e chemată să rezolve o deprindere a elevilor la lucrul de mână practic.

Să căutăm deci din vreme a împrietini pe elevii noștri cu îndeplinirea de lucrări folositoare, de cari se pot găsi în deajuns în cadrul instrucției școlare și să-i facem să simtă farmecul unei activități practice accesibile pentru ori ce suflet de om, ce-și poate vedea roadele folositoare, atât pe sama societății, cât și pentru sine, dobândite prin o dreaptă întrebuintare a darurilor și facultăților, cu care s'a ales din nemărginita dăruire a lui Dumnezeu!

NOUTĂȚI.

Conferență la Asociațiune. Duminecă în 18/31 Martie a. c. se va ține o conferență în sala dela Muzeul Asociațiunii. Va vorbi dl. Dr. Nic. Bălan, profesor seminarial, despre *Religiune și desăvârșirea caracterului*. Începutul la orele 5 d. a.

Aniversare. Miercuri în 14/27 s'a serbat aniversarea proclamării regatului român. La oarele 11 dimineața s'a oficiat la mitropolia din București un serviciu divin în prezența miniștrilor și a autorităților civile și militare. Seara s'au ținut întruniri cu programe artistice bogate, întocmite de Liga culturală.

Jertfele unei lavine. Din Viena se anunță, că o societate de vienezzi, compusă din zece bărbați și o femeie, a făcut luni o excursiune de ski la Hochschneeberg. O lavină grozavă s'a rostogolit cu excursioniști cu tot și i-a înmormântat în zăpadă. Femeia a scăpat ca prin minune; toți ceilalți au fost desgropați morți.

Expoziție de industrie casnică. Aducem la cunoștință publicului nostru, că expoziția frumoasă de industrie casnică a doamnei Maria Cosma se va închide Duminecă în 31 Martie n. c. la ora 4 după amiază, și-l îndemnăm să viziteze până atunci această interesantă expoziție.

Demonstrație sângeroasă. Duminecă după amiază s'a ținut în Budapesta, în fața Muzeului național, o adunare populară, la care au participat peste 20 mii de oameni. Adunarea s'a convocat pentru a manifesta în interesul votului universal. Au rostit discursuri deputații Justiției, contele Teodor Batthyány, Holló, Giessewein și Barát. După aceasta mulțimea adunată a format un conduct imponent pentru a demonstra în fața parlamentului. Un cordon de poliști voia să oprească publicul în drumul său spre parlament. Mulțimea însă a rupt cordonul și a pătruns înăuntru. La locuina deputatului Vácrsny demonstranții au spart toate ferestrele, precum și la cafeneaua Edison din apropiere. Poliția a tras câteva focuri în aer; iar în atacul său asupra mulțimei a rănit mai mulți manifestanți. Un polișt a fost lovit în cap de o piatră și greu rănit. S'au făcut 20 de arestări.

Marele premiu. Administrația fondului Nobel face cunoscut, că premiul Nobel al anului acestuia va fi de 140 476 coroane.

Dela Basna. În ziarul sibiian S. D. Tageblatt găsim următoarele știri mai nouă despre baile dela Basna: Apaductul comun, construit în vara trecută, funcționează perfect; s'au mai clădit în localitate trei vile, și s'a plantat un mic parcu dela restaurantul Binder până în apropierea lacului. S'a mai făcut apoi un nou bazin de apă; iar Hotelul Național a fost transformat într'un sanatoriu, care peste câteva săptămâni va fi gata complet, pentru a putea primi oaspeți. Este vorba să se introducă o circulație regulată de automobil-omnibus între Basna și Mediaș.

Dela Academie. În ședința publică din Vinerea trecută, ținută la Academia Română sub președinția lui Ion Bogdan, s'a cetit răspunsul regelui italian Victor Emanuel la telegrama ce i-a adresat Academia cu ocazia atentatului dela Roma. Președintele, dl. Bogdan, anunță, că parlamentul român a votat legea pentru acordarea sumei necesare la construirea clădirii, în care se va instala biblioteca Academiei. Dl. N. Iorga arată, că a primit din Stockholm o lucrare interesantă, unde se vorbește despre campania lui Carol XII. în Rusia. La această expediție a participat și un regiment de roșiori conduși de colonelul Sandu Colțea, care în lupta dela Poltava a căzut prizonier la ruși. Scăpând din Rusia, colonelul Colțea a fost invitat de suedezi să treacă în țara lor; românul însă a refuzat, zicând că acolo n'are biserică unde să se închine. Dl. Iorga roagă Academia să mijlocească la Stockholm, pentru a se căpăta amănunte privitoare la Sandu Colțea și le împerejurările sale. — Dl. D. A. Sturdza a cetit apoi în continuare comunicarea sa cu privire la constituirea Divanului adhoc.

La fondul Dr. Liviu Bran de Lemény, pentru ajutorarea elevilor mai lipsite de mijloace dela școala civilă de fete a Asociațiunii, au contribuit: *Dr. Andrei Bărsanu*, președintele Asociațiunii, 10 cor., *Dl. Eugen Todoran*, profesor seminarial, 5 cor.

† **Moise Popoviciu**, paroh gr.-or. român în Gântăge, după lungi și grele suferințe, în anul al 33-lea al vieții și al 11-lea al căsătoriei, a părăsit, împătășit fiind cu sf. taină, a adormit în Domnul luni în 12/25 Martie a. c. la 3 oare dimineața. Rămășițele pământești i-au fost așezate spre vecinicia odihnei Mercuri în 14/27 Martie a. c. la 2 oare p. m. în cimiteriul gr.-or. din Gântăge. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

O condamnare. Intr-o comună din apropierea Dobriținului, o văduvă cu numele Stertzer, având oarecare avere, trăea în concubinată cu unul Anton Balla, om bețiv și cheluitor. Deoarece văduva nu putea scăpa de omul, care i-a stors aproape toată averea, s'a hotărât să-l omoare. Când bărbatul dormea, l-a tocat în cap cu o săcură. Femeia ucidă și a recunoscut crimea; eartribunalul din Dobrițin, având în vedere împrejurările ușurătoare, i-a dat o pedeapsă de nouă luni de temniță.

Mulțămire. Marele binefăcător al neamului nostru, dl. Vas. de Stroescu, a dăruit pentru edificarea bisericii noastre suma de 400 cor. În numele parohienilor mei exprim ilustrului donator profunde mulțămiri. Armeni, la 20 Martie 1912. *Vasile Spătar*, paroh.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor, al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, au mai dăruit: *Nicolae Liocare*, sub locotenent (Brașov), 50 bani, *George Iltu*, paroh (Vale), 20 bani, *Ioan Mușiu*, prez. Insoțirii Raffisen (Mohu), 50 bani, *Victor Cărbănu*, notar (Mohu), soția s'a Ana n. Slava n. Copellia, 1 cor., *Victor Ionel* și *Cornelia*, 1 cor., *Marou Gîgor*, soț rotar, 27 bani și *Eugenia Tordășianu*, profesoară, 10 bani.

Mulțămire. Marele binefăcător al neamului românesc *Dl. Vasile de Stroescu*, a dăruit în favoarea școlii noastre confesionale gr.-ort. române din Mareș-Culeș prot. Reghinului, suma de 800 cor. În numele parohienilor mei exprim și pe această cale ilustrului donator profunde mulțămiri. *Mureș-Culeș*, 4 Martie 1912. *Dionisie Radu*, paroh.

Asasinarea unui principe. Din Constantinopol se anunță, că principele insulei Samos, *Andrei Copassis*, a fost ucis de un atenian cu numele Stavros Paridis. Atentatul s'a comis Vineri seara în momentul când domnitorul se întorcea la palat. Asasinul a tras cinci focuri de revolver. Cu toate îngrijirile medicale, principele n'a putut fi scăpat și a murit Sâmbătă după amiază. Făptuitorul a fost arestat. *Copassis*, după soția sa, este înrudit cu aristocrația din Austria. — *Insula Samos*, aproape de Smirna, formează un principat, al cărui domnitor e numit de către sultan din supuși săi de naționalitate grecească. Principele insulei este îndatorat să plătească Turciei un tribut anual de 300.000 piestri și stă sub protecțiunea Franței, Angliei și Rusiei. Întinderea insulei este de 468 kilometri pătrați, are 55 mii locuitori, în partea cea mai mare greco-orientală. Camera sa constă din 40 deputați; metropolitul este din oficiu membru al camerei. — Atentatul de acum, după cum se crede, s'a comis din motive politice.

Familia fruntașă Preda și meseriașii. Vrednicia familiei Preda, ce-și trage obârșia din Avrig, poartă, ca puține altele, desebită dragoste clasei noastre de mijloc, dovadă faptul, că dl. Ioan de Preda, avocat și fiscal coexistă, cu ani înainte, s'a înscris între primii membrii fondatori ai Reuniunii meseriașilor sibiieni cu taxa de 100 cor. Mult regretata *Sabina Preda n. Andreica*, soția dlui *Dr. Vasile Preda*, fost avocat în Câmpeni, pe patul de moarte dăruiește Reuniunii 100 cor. intru vecinicia odihnei a iubiților săi părinți *Mihail și Camilina Andreica n. Palade*. Cu această sumă Reuniunea a pus temeiul primului legat al fondului „Masa învățăcelilor”, numit mai în urmă fondul „Episcopului Nicolae Popea”, armă „Legatului Sabina Preda n. Andreica” și cu scopul de a ajutarea copii scăpați din Câmpeni, aplicați la meserii. Dl. avocat *Dr. Vasile Preda*, fost până aci membru pe viață al Reuniunii, cu taxa de cor. 50, a pus zilele acestea la mână prezidențială Tordășianu suma diferențială de cor. 50 și a fost trecut și d-sa în șirul membrilor fondatori și numitei Reuniuni. Nepoții dlor avocați Preda, dl. *Victor Preda*, mărar în Avrig și *Ieronim Preda*, librar în Făgăraș, sunt membri ajutatori ai Reuniunii. În afară de acestea, membrii vrednicei familii Preda se disting cu dăruiri de sume însemnate la darurile de Crăciun și la alte scopuri, pe cari Reuniunea le urmărește. Fie ca pilda dată de această fruntașă familie să găsească cât mai mulți imitatori!

Dl. Dr. Alexandru Dobrescu, med. univ. și dentist s'a reîntors și și-a început practica în piața mare Nr. 11.

AMVONUL.

Predică pentru postul Paștilor

de Dr. Seb. Stanca.

(Urmare).

Iată deci cât de mare lipsă are păcătosul de poacăntă curată, de mărturisire sinceră a faptelor sale greșite. Și lipsă avem de ea toți pentru că toți suntem păcătoși, toți ne-am întinat haina albă și curată a botezului cu noroiul păcatului. Tăturora ne glăsuiește cuvântul celui ce strigă în pustie din pragul Iordanului: „Poacănti-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor”, iar Domnul nostru Isus Cristos prin glasul evanghelistului exclamă: „Poacănti-vă, că de nu veți poacă, toți veți peri”. (Luca 13, 3).

Cum avem să înțelegem povara acestor luminată a Mântuitorului nostru?

„Tată, greșit-am înaintea ta în ceru, pe pământ, iartă-mă”.

Fiul îmbuibat și desfrănat, înoroiit în fărâdelegi și păcate, înșelat în amăgirile plăcerilor lumești, înșelat de desertațiunea bucuriilor și a desfăului îmbujorat, adorbit și umilit se întoarce la pragul Tatălui, ale cărui sfaturi le-a nesocotit, sufletul i se topește în lacrimi de foc, iar buzele arse de văpaia inimii conștie de vinovăția sa și șoptește: iartă-mă.

Iată pilda cea mai strălucită a poacăntii adevărate. Iată văpaia sfântă, care arde sufletul și îl curăță, precum văpaia focului curăță și lustruiește feral ruginit. Aceasta e focul poacăntii adevărate, aceasta trebuie să ardă și sufletele noastre și să ni le curețe de rugina păcatului.

Ca și fiul cel răstăit să se întoarcem și noi către Tatăl, oclă Tatăl ne cheamă: „Cutează, fiule, iartă-ți se păcatele tale”, și cu încredere și înădejde curată apropiindu-ne și mărturisindu-ne păcatele ne va zice și nouă: „fiule, iartă-ți se păcatele tale” (Mat. 9, 2).

Asemenea fiului celui răstăit întoarcete și privește la faptele tale, rușinează-te, arde-ți sufletul în văpaia curățitoare a părerii de rău, spală-ți-l cu baia lacrimilor de durere, pentru că numai pe calea aceasta vei dobândi iertarea dela Tatăl, care singur poate da iertare. „Fericiți sunteți cei ce plângeți acum, pentru că veți râde”, zice evang., căci nu este nici în ceruri bucurie mai mare ca atunci, când un păcătos se întoarce la calea adevăratei.

„Întoarceți-vă la mine din toată inima voastră; rupeți inimile voastre, vă întoarceți la Domnul” (Ioel 2, 12—13).

Dzeu însuși ne cheamă să ne frângem rușinea omenească și să ne apropiem de el cu încredere și el ne va asculta.

„Că de-l veți căuta pe Domnul îl veți afla”, dacă îl veți căuta din toată inima voastră și din tot sufletul vostru”.

Aceasta este calea poacăntii adevărate. Căutăm-urte suflete pentru întunecul ce te-a cuprins, îngrozește-te de haina murdară a păcatului cu care te-ai îmbrăcat, înfricoșează-te de osândă morții, celei vecinice, înfroră-te de milă și durere pentru tine însuși și cu cea mai adâncă părere

de rău cezi înaintea Domnului zicându-i: „Tată, greșit-am înaintea ta, iartă-mă”.

Și iată aci, treapta cea din urmă pe care urcându-te vei dobândi iertarea păcatelor: mărturisirea. „Mărturisiți-vă unul altuia păcatele”, zice Domnul. Și aceasta este porunca cea mai grea pentru cei păcătoși. Domnul nostru I. Chr. când a poruncit ucenicilor săi zicându-le „mărturisiți unul altuia păcatele”, li-a dat totodată putere peste Duhurile cele necurate ca să le scoată pe ele, li-a dat putere dumnezăscă dela duhul sfânt, li-a dat putere ca să lege și să deslege cele ce se întâmplă intru popor, zicându-le: Ori câte veți lega și veți deslege pe pământ, vor fi legate și deslegate și în ceruri.

Și iată darul acesta sfânt ni l-a lăsat Isus moștenire și nouă și tuturor neamurilor creștine, investindu-l asupra preoților cărora Isus le zice: „Cel ce ascultă de voi, de mine ascultă” (Luca 10 10), și iarăși: „Luați Duh sfânt, cărora veți ierta păcatele se vor ierta lor, și cărora le veți ține a vor fi ținute”.

Nu este greutate mai mare însă pentru omul păcătos, decât a-și mărturisi păcatele, pentru că în neputința firii ticăloase omenești se rușinează de fața duhovnicului chemat să-l deslege de povară. Și povara păcatului este grea, este ca o corabie încălțată cu greutatea uriașă cu care valurile mănioase se joacă în salturi nebunice și o lovește de colțurile stâncilor ce pândesc în adăpostul umed al apelor.

Păcătosul se rușinează de fapta semnelui său, căruia Dumnezeu îi poruncește ca să se mărturisească.

O, nepricepuților și zăbavnici cu inimă, de ce nu vă rușinați de păcat, de ce nu vă rușinați atunci, când la adăpostul singurătății ați săvârșit păcatul? De ce nu vă rușinați de fața lui Dumnezeu, care vede intru ascuns, care cunoaște cele mai ascunse ta ne ale sufletului omenești?

S'acum nu îndrăzniți să vă apropiati de acelu, care e chemat să ușureze poacănti, să vă ceară dela Dzeu iertarea păcatelor?

Sf. Chiril stând odată în mijlocul unei adunări mari de oameni, cari veniseră să-și mărturisească păcatele și să se poacăntă, a văzut la o parte pe diavolul în chip de om și l-a întrebat: Ce cauți tu aici, unde nu îți este locul? Iar diavolul i-a răspuns: Le dau oamenilor ceea ce le-am luat. „Ce le-ai luat?” „Eu, zise diavolul, când i-am făcut să poacăntă, le-am luat rușinea ca să nu se sfiască a săvârși păcatul, acum le întorc rușinea ca să le fie rușine a-și mărturisi păcatele.”

Iată diavolul în tot chipul se mestecește ca să închidă gura păcătoșilor.

Ce negrăită nebulie! Cum, să poacănti și tu te rușinezi și a te mărturisi ți-e rușine. Nu-ți este rușine de rane, oi de leacul cu care să te tămăduiești? Nu-ți fie rușine, a zis un tată fiului său, să ieși dintre tovarășii tăi ticăloși destrăbălați, oi rușine să-ți fie pentru că ai intrat.

Ascultați chemarea cuvintelor lui Isus Navi care zice: „Iubitu meu, dă mărire astăzi Dzeu și spune mie ce ai făcut și să nu ascunzi nimica de către mine” (Isus Navi 7, 19).

Adu-ți aminte de toate păcatele. Ispitește-ți conștiința. Ascultați chemarea toți cei ce doriți ușurarea și limpezirea sufletelor voastre și vă mărturisiți cu credință, cu smerenie și cu frică sinceră păcatele și veți dobândi iertare.

Că eu de mi-ar fi slobod să fac minuni, nu aș cere ca soarele să-și oprească cursul său neurmat, cum a făcut-o Gedeon, nici să se desfacă marea în două și să lase cale neundată, cum a făcut toiegul lui Moise, nici nu aș pofti ca Dzeu să trimită foc din cer ca să ardă pe cei păcătoși cum a ars Sodoma și Gomora, oi singur aceea aș cere ca D-nul I. Chr. să facă ceea ce minune pe care a săvârșit-o scoțând din omul evangheliei pe Duhul cel mut și să scoată din sufletele multor creștini pe duhul cel mut, care li amuțește și le ține limba legată, ca să nu-și mărturisească păcatele și li orbește ca să nu le vadă (P. Maior v. II. p. 32).

(Va urma).

Cărți și reviste.

„Luceafărul”, revistă literară, artistică și politică nr. 11, 1912, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: Cuvântul nostru asupra schimbărilor politice dela noi. St. O. Iosif: Sonet. Liviu Marian: Pe fundul oupei. Vas. C. Oavăd: Mișcarea cooperativă. Octavian Goga: Oameni (poezie). Aegrotus: Trandafirul și cartofii. I. Agărbiceanu: Povestea unei vieți (roman). Cronici: Ion Gorun: Sărbătorirea lui Caragiale. Agitații politice. Înmormări: Un interviu. De strigis quae non sunt. O personalitate. Ilustrații: N. Grigorescu: La marginea satului.

ad. 3125 Epitr./1912.

(92) 1-3

Concurs.

Comitetul parohial ortodox român din Săliște prin aceasta publică concurs pentru **facerea unei schițe de adaptare și ornamentare** a bisericii mari din Săliște, pe lângă 2 premii: primul de 500 cor. și al doilea de 300 cor.

Schițele au să se înainteze comitetului parohial ortodox român din Săliște până în 1 Mai st. v. 1912.

Schițele premiate devin proprietatea bisericii din Săliște și se vor servi de bază la facerea planului definitiv și preliminarului de spese.

Din ședința comitetului parohial ortodox român din Săliște, ținută în 2 Martie 1912.

Dr. Comșa,
președinte.

V. Giura,
secretar.

Nr. 127/1912.

Văzut.

Săliște, în 12 Martie 1912.

Dr. Ioan Lupaș,
protopop.

„FRĂȚIA“

instituit de credit și economii societate pe acții în Szentágota (Agnita).

Anulare.

În urma nepățirii ratelor restante, pe baza §§-lor 169 și 170 din legea comercială, precum și în puterea §-lui 9 din Statute acțiunile semnate sub Nr.ii 532, 533, 534, 535 și 536 se declară de anulate.

Agnita, 25 Martie 1912.

(88) 2-3

Direcțiunea.**Bănci de școală**

se pregătesc în diferite sisteme, pe deplin corăspunzătoare, conform cerințelor igienice. Modelele se pot vedea în fabrica pentru bănci de școală a lui

(19) 7-24

Wilhelm Connerth

Sibiu, Strada Gușteriții 53.

Anunț de licitațiune.

În 9 Aprilie st. n. (a III zi de Paști) la orele 2 d. m. se va da prin licitațiune minuendă în întreprindere **edificarea bisericii gr.-or. din Armeni**, tractul Mercurei.

Prețul de strigare: 28 500 cor.

După această sumă are să se depună vadiu de 10% în hârtii de valoare sau în bani gata.

Licitațiunea se va ține în edificiul școlii. Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Piatra, cărămida și nășipul le dă comuna bisericească. (91) 1-3

Armeni, la 24 Martie 1912.

Vasile Spătar
preot.

George Cinăzan
epitrop.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Biron central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körút 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 56- Director-șef

Dr. Cosmutza.**Papier à Cigarettes****ABADIE****PARIS**

se capătă în toate tutungeriile.

124 b) 20-

O domnișoară germană

tină de 21 ani, născută în Germania din familie bună, caută un post ca însoțitoare de voiaj, ori ca bonă pentru România, salar după învoială. (74) 3-3

Ofertele sunt rugate sub „Nr. 200“ la administrația acestei foi.

Mâncări de Post!!!**La băcănia N. ONIȚIU, Sibiu.**

Ofer onoratului public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscani) și anguila marinată, icre roșii excelente de Odessa, icre negre, sardine sardale, pastravi de mare, masline mărunte și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de în curat, țiucă veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocus), precum și alți articoli de branșa coloniilor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata“, precum și apa „Hebe“ de Sângeorgiu-român toate în calitate excelentă și proaspete cu **prețuri moderate.** (45) 6-

În atențiunea onoraților domni preoți:

„Smyrnă“**veritabilă de Sumatra**

pentru sfintele sărbători și alte ocaziuni, — a sosit în calitate extra-superioară la firma

N. Onițiu,

Nagyszeben — Sibiu.

(90) 2-

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în **Budapesta birou de informații** și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urg tez rezolvirea petițiilor. Vorbes în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos-utca 141 III/19.

(73) 3-5

Am onoare a aduce la cunoștința Onoratorilor Dame, că sosind acasă din voiajul meu de procurare, — unde am ales în persoană, — cele mai frumoase și delicate

modeluri originale de Paris și Viena,

așa încât sunt în plăcuta poziție a satisface orice pretensiuni.

Invit prin aceasta Onor. public la vizitarea frumos asortatului meu depozit de **pălării de dame**, precum și în pălării de fete, copii, sport și de troteur. Binevoii a Vă convinge despre prețurile cele ieftine.

În așteptarea binevoitorului sprijin, mă recomand

cu toată stima

(84) 2-3

Salonul pentru pălării de dame**Hanna Adleff**

Honerusgasse 8.

Reparaturile se execută foarte frumos, de tot ieftin și repede.

Salonul de modă se află în aceeași casă sub firma **Hermine Adleff.**



130 filiale proprii în
patrie și străinătate.

GHETELE „TURUL“

(89) 1-10

sunt

de clasa primă, elegante și de mare preț.

„TURUL“, fabrică de ghete,

societate pe acții în

Timișoara.

Cea mai mare fabrică de ghete din monarhie.

Filială: **SIBIU,**

str. Căsnădiei Nr. 20.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul“,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul“,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

32-

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoi!